

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

Валентина АРАНЧІЙ

18 жовтня 2021 р.

ПРОГРАМА
вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності
за ступенем «Доктор філософії»

освітньо-наукова програма Ветеринарна медицина
спеціальність 211 Ветеринарна медицина
галузь знань 21 Ветеринарна медицина
ступінь вищої освіти Доктор філософії
на 2022 рік

ФАКУЛЬТЕТ
ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

ПОЛТАВА - 2021

Програму підготували:

1. ЄВСТАФ'ЄВА Валентина, доктор ветеринарних наук, професор;
2. КУЛИНИЧ Сергій, доктор ветеринарних наук, професор;
3. КРАВЧЕНКО Сергій, кандидат ветеринарних наук, доцент.

Схвалено науково-методичною радою спеціальності Ветеринарна медицина
Протокол від 04 жовтня 2021 року № 2.

Голова Сергій КРАВЧЕНКО

ЗМІСТ

1.	ВСТУП.....	4
2.	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПІРАНТУРИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ.....	5
3.	ЗМІСТ ВСТУПНОГО ІСПИТУ В РОЗРІЗІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	6
4.	РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	9

1. ВСТУП

Нині розвиток вищої освіти підпорядковується законам ринкової економіки, що вимагає підготовку докторів філософії з ветеринарної медицини, які повинні мати фундаментальну гуманітарну, загальнонаукову, дослідницьку та практичну підготовку, досконало володіти своєю спеціальністю, вміти на практиці застосовувати сучасні методи діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин з ветеринарної медицини.

Метою вступного іспиту зі спеціальності є всебічна перевірка готовності вступника до здобуття ступеня доктора філософії, а саме: перевірка рівня знань, умінь та навичок, здібностей до певного виду діяльності з конкурсного предмету, що проводиться у формі вступного іспиту.

Завданнями вступного випробування є:

– перевірка розуміння абітурієнтом програмного матеріалу фахових освітніх компонентів професійної підготовки;

– оцінювання знань особи та здатності до опанування навчальної складової освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня «Доктор філософії» за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина».

До вступних фахових програм включається навчальний матеріал нормативних дисциплін циклу професійної підготовки за ступенем «Магістр» зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина», що складається з наступних фахових освітніх компонентів професійної підготовки:

– Епізоотологія та інфекційні хвороби;

– Загальна та спеціальна хірургія;

– Спеціальна пропедевтика, терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин;

– Глобальна паразитологія.

Це дозволяє комплексно оцінити рівень теоретичної і практичної підготовки вступників, визначити ступінь освоєння основних професійних навичок, необхідних для продовження навчання з метою отримання ступеня доктора філософії.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПРАНТУРИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Для вступників передбачається виконання письмового вступного іспиту до аспрантури зі спеціальності, що об'єктивно визначає їх рівень підготовки.

Вступний письмовий іспит до аспрантури зі спеціальності проводиться у вигляді письмових відповідей на поставленні запитання, що містяться у варіативних завданнях.

Екзаменаційні білети передбачають питання з визначених дисциплін. За відповідь предметна комісія зі спеціальності виставляє бали (максимум 100), на основі чого розраховується середній бал за відповіді на всі питання.

Оцінювання здійснюється за бальною шкалою (табл. 1).

Таблиця 1

Система оцінювання іспиту зі спеціальності за 100-бальною системою

Оцінка в балах	Оцінка за 4-бальною шкалою	Пояснення
90-100	відмінно	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	добре	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
64-73	задовільно	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63		Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	незадовільно	Не достатньо (виконання не задовольняє мінімальним критеріям)
0-34		

Приймальна комісія допускає до участі у конкурсному відборі для вступу на навчання вступників на основі раніше здобутого ступеня вищої освіти «Магістр» / освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст», які при складанні вступного іспиту до аспрантури зі спеціальності отримали не менше 60 балів.

Тривалість вступного іспиту до аспрантури зі спеціальності – 2 години.

3. ЗМІСТ ВСТУПНОГО ІСПИТУ В РОЗРІЗІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Зміст вступного іспиту включає знання матеріалу з наступних дисциплін:

- Епізоотологія та інфекційні хвороби;
- Загальна та спеціальна хірургія;
- Спеціальна пропедевтика, терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин;
- Глобальна паразитологія.

ЕПІЗОТОЛОГІЯ ТА ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ

Вступник повинен знати:

- 1) основні методи індикації та ідентифікації патогенів: мікроорганізмів, вірусів;
- 2) патогенну дію мікроорганізмів, вірусів і пріонів на організм тварини птахів, риб та бджіл;
- 3) номенклатуру і класифікацію інфекційних хвороб;
- 4) характеристику найбільш важливих в епізоотологічному і економічному відношеннях інфекційних хвороб, їх діагностику, лікування, загальні і специфічні профілактичні і оздоровчі заходи.

На іспит виносяться наступні теми:

Номенклатура і класифікація інфекційних хвороб. Епізоотичний процес, закономірності розвитку, визначення епізоотичної ситуації. Діагностичні ветеринарно-біологічні препарати. Виготовлення, перевірка, умови зберігання.

Особливості профілактики інфекційних хвороб тварин. Лікувально-профілактичні заходи у тваринництві. Роль моніторингу за інфекціями, спільними для людей і тварин, у забезпеченні біобезпеки населення України. Лікувально-профілактичні заходи. Профілактика інфекційних хвороб тварин, птахів, риб та бджіл. Імунобіологічні препарати.

ЗАГАЛЬНА ТА СПЕЦІАЛЬНА ХІРУРГІЯ

Вступник повинен знати:

- 1) загальну і місцеву реакцію організму на травму, види травматизму і його профілактику;
- 2) принципи лікування запальних процесів у тварин;
- 3) види хірургічної інфекції та способи боротьби з нею;
- 4) види ран, біологію ранового процесу, принципи лікування ран. Методи зупинки кровотечі;

- 5) закриті механічні пошкодження, особливості їх перебігу і лікування;
- 6) етіологію, клінічні прояви, патогенез, принципи лікування і профілактики хвороб шкіри, судин, нервів, м'язів, сухожилків, суглобів і кісток;
- 7) пухлини, їх вплив на організм, принципи хірургічного лікування;
- 8) анатомо-топографічну характеристику органу зору, хвороби очей, профілактику масових кон'юнктивно-кератитів;
- 9) особливості перебігу, лікування хвороб в ділянці голови, шиї, потилиці;
- 10) проблеми лікування в торакальній та абдомінальній порожнинах;
- 11) особливості лікування гриж;
- 12) хвороби органів тазової порожнини і андрологію;
- 13) хвороби кінцівок і копит.

На іспит виносяться наступні теми:

Ортопедія. Хвороби грудних кінцівок Хвороби тазових кінцівок
Офтальмологія. Хвороби в ділянці голови. Хвороби зубів. Хвороби ділянки
вушної раковини, потилиці, шиї, холки. Хвороби в ділянці грудної стінки,
черева та попереку. Андрологічні хвороби. Хвороби в ділянці таза та хвоста.
Післякастраційні ускладнення.

**СПЕЦІАЛЬНА ПРОПЕДЕВТИКА, ТЕРАПІЯ І ПРОФІЛАКТИКА
ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ ТВАРИН**

Вступник повинен знати:

- 1) загальну профілактику внутрішніх хвороб молодняку тварин;
- 2) методи дослідження хворих тварин;
- 3) методи і техніку введення лікарських речовин;
- 4) види і методи терапії;
- 5) нозологію внутрішніх хвороб;
- 6) етіологію, патогенез, етапи побудови діагнозу, синдроматику хвороб молодняку тварин, методи діагностики, лікування і профілактики внутрішніх хвороб тварин.

На іспит виносяться наступні теми:

Диспансеризація: задачі, принципи, складові частини, методика
проведень. Антенатальна охорона плоду. Неврози, епілепсія та еклампсія.
Стреси при транспортуванні, перегрупуванні, відлученні та ветеринарних
заходах. Класифікація, особливості протікання та профілактики хвороб
обміну речовин. Кетоз корів. Міоглобінурія коней. Аліментарна
остеодистрофія. А-гіповітаміноз. Імунодефіцитний стан молодняку.
Недостатність цинку. Профілактика шлунково-кишкових хвороб молодняку.
Загальні принципи діагностики і профілактики мікроелементів у тварин.

Післяродова гіпокальцемія. Д-гіповітаміноз. Анемія і гіперемія головного мозку та його оболонки. Диференціальна діагностика хвороб нирок. Недостатність та надлишок фтору. Ендемічний зоб. Диференціальна діагностика хвороб печінки.

ГЛОБАЛЬНА ПАРАЗИТОЛОГІЯ

Вступник повинен знати:

- 1) методи життєвої і посмертної лабораторної діагностики акарозів, ентомозів, протозоозів і гельмінтозів великої рогатої худоби, коней, свиней, птиці, м'ясоїдних тварин та заходи боротьби з ними;
- 2) клінічні прояви та патолого-анатомічні зміни за акарозів і ентомозах, протозоозах і гельмінтозах різних видів тварин;
- 3) цикли розвитку паразитів – збудників акарозів, ентомозів, протозоозів та гельмінтозів у різних видів тварин;
- 4) заходи профілактики за акарозів, ентомозів, протозоозів і гельмінтозів тварин;
- 5) лікувальні заходи за акарозів, ентомозів, протозоозів та гельмінтозів тварин.

На іспит виносяться наступні теми:

Токсоплазмоз тварин. Фасціольоз жуйних. Трихінельоз тварин. Бабезіози тварин. Цистицеркоз великої рогатої худоби. Ехінококоз тварин. Іксодові кліщі, їх паразитарне та ветеринарно-медичне значення. Лейшманіоз собак. Гіардіоз собак. Диктіокаульоз жуйних тварин. Езофагостомоз свиней. Монієзіоз жуйних тварин. Гетеракоз птиці. Криптоспоридіоз телят. Гастрофільоз коней. Трихомоноз великої рогатої худоби. Еймеріоз тварин. Сетаріоз великої рогатої худоби. Саркоптоїдози тварин. Оксіуроз коней. Токсокароз м'ясоїдних тварин. Демодекози тварин. Стронгілідози органів травлення тварин. Телязіоз жуйних тварин. Малофагози птиці. Бореліоз птиці. Саркоцистоз тварин. Трихуроз свиней.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ЕПІЗООТОЛОГІЯ ТА ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ

1. Каришева А. Ф. Спеціальна епізоотологія: Підручник. К.: Вища освіта, 2002. 703 с.
2. Практикум із загальної епізоотології / Б. М. Ярчук та ін.; за ред. Б. М. Ярчука. Біла Церква, 1999. 635 с.
3. Каришева А. Ф., Панікар І. І., Каришев С. В. Практикум із загальної та спеціальної епізоотології (інфекційні хвороби тварин). Суми, 2008. 530 с.
4. Загальна епізоотологія: підручник / Б. М. Ярчук та ін.; за ред. Б. М. Ярчука, Л. Є. Корнієнко. Біла Церква, 2002. 655 с.

ЗАГАЛЬНА ТА СПЕЦІАЛЬНА ХІРУРГІЯ

1. Панько І. С., Власенко В. М., Іздепський В. Й. Загальна ветеринарна хірургія. Біла Церква, 1998. 263 с.
2. Спеціальна ветеринарна хірургія / І. С. Панько та ін. Біла Церква, 2003. 416 с.
3. Спеціальна ветеринарна хірургія / В. Б. Борисович та ін. Київ, 1993. 496 с.
4. Плахотин М. В., Белов А. Д., Ксютин А. В. Общая ветеринарная хирургия. М.: Колос, 1981. 415 с.
5. Шакалов К. И., Калашник И. А., Мастыко Г. С. Частная ветеринарная хирургия. Л.: Колос, 1981. 464 с.
6. Калашник І. О. Практикум із загальної та спеціальної хірургії. К.: Урожай, 1985. 252 с.
7. Власенко В. М., Тихонюк Л. А., Рубленко М. В. Оперативна хірургія, анестезіологія і топографічна анатомія. Біла Церква, 2003. Ч. 1. 512 с.
8. Власенко В. М., Тихонюк Л. А., Рубленко М. В. Оперативна хірургія, анестезіологія і топографічна анатомія. Біла Церква, 2006. Ч. 2. 544 с.
9. Оперативна хірургія тварин з основами топографічної анатомії / І. І. Магда та ін. К.: Вища школа, 1995. 293 с.
10. Киричко Б. П., Кулинич С. М., Киричко О. Б. Загально- та місцевоанестезуючі засоби у ветеринарній хірургії. Полтава, 2005. 72 с.
11. Киричко Б. П. Анестезіологічне забезпечення хірургічних операцій: курс лекцій. Полтава: «Астрія», 2020. 94 с.

СПЕЦІАЛЬНА ПРОПЕДЕВТИКА, ТЕРАПІЯ І ПРОФІЛАКТИКА ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ ТВАРИН

1. Внутрішні хвороби тварин : підручник / В. І. Левченко та ін. Біла Церква, 1999. Ч. 1. 375 с.
2. Внутрішні хвороби тварин : підручник / В. І. Левченко та ін. Біла Церква, 2001. Ч. 2. 544 с.
3. Загальна терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин : практикум / В. І. Левченко та ін. Біла Церква, 2000. 223 с.
4. Клінічна діагностика хвороб тварин. / В. І. Левченко та ін. К.: Урожай, 1995. 368 с.
5. Внутрішні хвороби тварин / В. І. Левченко та ін. ; за ред. В. І. Левченка. Біла Церква, 2012. Ч. 1. 528 с.
6. Внутрішні хвороби тварин: Підручник / Левченко В. І. та ін.: за ред. В. І. Левченка. Біла Церква, 2015. Ч. 2. 609 с.

ГЛОБАЛЬНА ПАРАЗИТОЛОГІЯ

1. Галат В.Ф., Євстаф'єва В. О., Галат М. В. Морфологія гельмінтів тварин (атлас). Полтава, 2009. 100 с.
2. Ветеринарна арахнологія: навчальний посібник / В. Ф. Галат та ін. Полтава: ТОВ НВП Укрпромторгсервіс", 2010. 184 с.
3. Інвазійні хвороби жуйних: навчальний посібник / В. Ф. Галат та ін. Полтава: ФОП Щербак О. В., 2011. 145 с.
4. Глобальна паразитологія / В. Ф. Галат та ін. Київ: ДІА, 2014. 568 с. + 24 с. іл.
5. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник / В. Ф. Галат та ін. Полтава : ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2012. 338 с.
6. Інвазійні хвороби свійської птиці: Навч. посібник / М. В. Богач та ін. Київ: Ветінформ, 2007. 224 с.
7. Інвазійні хвороби коней / В.Ф. Галат та ін.; за ред. В.Ф. Галата. Київ: НАУ, 2008. 152 с.
8. Посібник з інвазійних, інфекційних та незаразних хвороб свиней: навч. посіб. / Ю.Ю. Довгій та ін.; за ред. Ю.Ю. Довгія. К.: Урожай, 2010. 328 с.
9. Довідник з діагностики гельмінтозів тварин та оцінки ефективності протигельмінтозних заходів / С.І. Пономар та ін.; за ред. С.І. Пономаря. Біла Церква, 2015. 169 с.
10. Манжос О. Ф., Панікар І. І., Антіпов А. А., Пивоварова І. В. Ветеринарна протозоологія: Навчальний посібник. Біла Церква, 2018. 214 с.
11. Протозойні та окремі прокаріотні хвороби собак і котів: Навчальний посібник / Ю. О. Приходько та ін. Харків: Видавець О. А. Мірошниченко, 2021. 168 с.

